

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Skolerne efter 1864

Grætrup Forskole

Grætrup Hovedskole

Junget skole

Thorum skole

I Grætrup, Junget og Thorum

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	1
Indledning	2
Thorum skole	3
Junget skole	19
Grættrup skole	27
Mulige elever og senere	38
Undervisning i Grættrup	39
Thorum skole 1864-1910	40
Skoleforhold og undervisning	41

Indledning

Lærer Ejnar Poulsen, Hem har skrevet degnehistorie i Hardsyssel, Hammerum herred og Viborg Amt – samt andre værker. Ejner Poulsen er født i Hem Skole og sluttede sin lærergerning i Løvskaal (1921-1958) og døde 1968 i Hem skole. Hans arbejde ”Viborg Amts Degne- og Skolehistorie- 1957”- en meget detaljeret gennemgang, og som danner grundlag for omtalen af degne og lærerinder i Junget og Thorum sogne.

Der er suppleret med oplysninger fra folketællinger 1787-1940 og ligeledes fra relevante kirkebøger. Billeder m.m. fra Sundsøre Lokalhistorisk arkiv (Knud Erik Jacobsen) er ligeledes med til at danne et billede.

Fem personer af familien Svane er benådet af ordener: Dannebrogsmænd, Ridderkors og kommandørkorset. Derudover Kai Jensen fra Junget, der blev biskop i Aarhus og benådet med ridderkors og Dannebrogsmænd. Kopier af relevante kors er hentet som kopi fra Lars Stevnsgaard's ”KONGERIGET DANAMRKS ORDENER MEDALJEJER OG HÆDERTEGN – 2004”

Der har været samtaler med følgende:

Hans Peter Vestergård Andersen født i 1939 og Kristian Agersnap Larsen født 1939 og som har boet i Thorum skole – bygget 1864.

Kirsten Jepsen gift Kjær og opvokset i Junget Skole. Jørgen Overgaard født i Hegelund og Tove Dyrberg Nielsen – gift Langberg

Der er ikke udarbejdet litteraturliste og henvisninger

Februar 2022

Ivar Kristoffersen

Thorum skole

Da her var det største sogn og de fleste børn, byggedes den første degnebolig med 5 fag (= 7½-8 meter i længden) skolestue 1740 i Møgelthorum beregnet for hele pastoratet, og der begyndte skolegangen i efteråret 1740. Degneboligen var bygget af Jungetgårds ejer. 1844 var her en ny bolig med skole på 19 fag (Omkring 30 meter lang) samt 12 fag (Omkring 20 meter) udhus, andenlærerens bolig var et kammer ved skolen. Den 19. august 1863 holdtes auktion over den gamle degnebolig, der da beskrives saaledes: Stuehus af grundmur med kvistudbygning, en lade af bindingsværk, have med adskillige frugttræer og en jordlod på 5 tdr. land (= knap 3 hektar). En ny skolebygning opførtes 1863 ved kirken, og sognedegneembedet nedlagdes. Den næste skole med forskole opførtes 1910.

Kms-kort udsnit 1815-1856 og sognekort ca. 1815

Præstegårdsbakken 16

Ifølge BBR: Stuehuset er bygget 1864 og angives til 192 m². Driftsbygningerne m.m. er opført 1910, 1914, 1966 og 1973

AAL 1948-52

1. Mads Degn, nævnes 15/7 1544 som fæster af en gård i Thorum, hvoraf der svares 4 ørtug byg og 1 skovsvin.

2. Svend Jensen, degn, boede 1677 i Grætttrup i en halvgård tilhørende Steen Bille, han havde 2 ildsteder, 3 hopper og føl, 2 køer, men s. å. nævnes han også som gadehmd. I 1674 stævner han nogle personer for degnebyg og småredsel, „han er for mange år siden kaldet og konfirm.

af biskop Hans Vandel“ (der d. 1641). — Skolemester Peder Pedersen Ullerup fra Jungetgård anklagedes 1688 for at have dræbt Niels Christensen i Lille Thorum; han undveg.

Ved matriklen 1680 har vi Svend Degn med $3-5-2-1^{1/5} = 3.7$ tdr hartkorn – d.v.s. en halvstor gård. Han ses ikke ved 1688-matriklen og må forudses død inden da

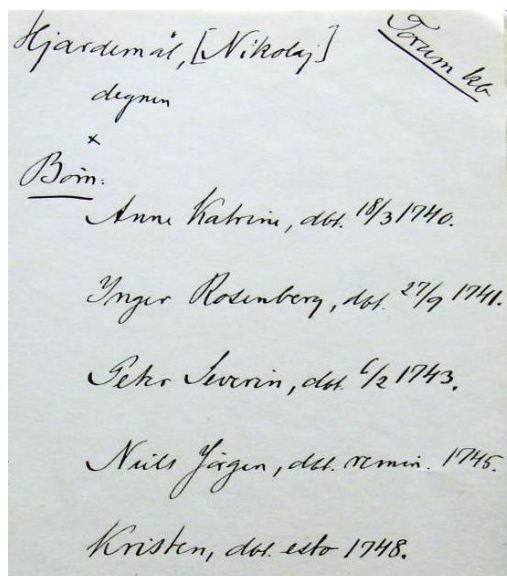
3. Peder Christensen Smidt, ca. 1689—1719, f. 1642, var 1690 sognedegn her og havde ingen fri degnebolig, men var fæster under Jungetgård af „et sted i Hinnerup“, 1706 kaldes han „Dansk skolemester“, resignerede 1719, begr. 4. adv. 1722, 80 år gi. Trolovet 13/7 1689 m. Anne Nielsdatter, f. 1654, d. hos sønnen her, begr. 25/8 1724. B.: x) Niels, se efterm.; 2) Christen, f. 1693; 3) Christen, f. 1694; 4) Christen, f. 1695; 5) Christen, f. 1696; 6) Mehlsen, f. 1697; 7) Knud, f. 1706.

Ved 1688-matriklen ses på Hinnerupvej 3 Christen Sørensen og Peder Christensen med $7-7-1-0 = 7.9$ tdr hartkorn. Det antages, at det er ovennævnte Peder Christensen Smid

4. Niels Pedersen, ca. 1719—37, f. 1691. (Form. — Degnens moder, Anne Nielsdatter, d. her 1724, 70 år gi.). Visitats 1722: lltS „Degnen havde selv informeret, ungdommen var meget vel funderet og svarede færdig!“ 1725 svarede han 4 m. 8 sk. i contribution, d. 30/12 1737. G. 1/11 1723 m. Bodil Meldsatter af Hinnerup, f. 1699. (Melsen Jensen). D. 1748. Broderen Jens M. boede i Hinnerup. B.: *) Anne, f. 1724; 2) Peder, f. 1728, var ca. 1754 på Kølbygård; 3) Melsen, f. 1730, d. s. å.; 4) Anne, f. 1737, d. 1738; 5) Elisabeth, var 1769 på Nørre Vosborg; G) Ane, g. m. degn Knud Hopp, se Oddense.

Bregl.dk: Arveafkald den 10. 5. 1769 på Nørre Vosborg i Ulfborg sogn – fol 197B fra Elisabeth Nielsdatter Torum efter far Niels Pedersen, degn i Junget og Torum (død 30.12.1737), skifte 11. marts 1738 og efter søster Anne Cathrine Nielsdatter, skifte 12. juni 1738, ved formynder Niels de Leth Nørre Vosborg

5. Nicolaj Pedersen Hjardemål, 1738—49, f. 1703. (Peder Christensen H., 1691 kapellan i Vrå, 1703 præst i Onsild, d. 1723, g. I m. Ane Cathrine Junge, d. 1709; g. II m. Maren Olufsdatter, hvis broder: Niels O. var degn i Næsby-Salling-Outrup). Var 1723 discipel i Kbh.s latinsk., 5/2 1738 sognedegn i Thorum, kaldet af greve Holch Schach Wittinghof til Vrå. Koil. 12/2 1738, begr. 3/11 1749. Broder: Chr. H., se Seide. G. 10/6 1739 i Harre m. Dorthe Nielsdatter Hopp. (Degn Niels H., se Hjerk). Boede 1756 i Bajlum og 1780 hos sønnen i Hjerk degnebolig. B.: 1) Anne Cathrine, døbt 18/5 1740, konf. 1756 i Hjerk, jordemoder i Viborg, d. 22/2 1813, g. m. Hans Bloch, de havde 7 børn; 2) Inger Rosenberg, døbt 27/9 1741, konf. 1758 i Hjerk, fødte 1774 et uægte barn, Anne Dorthea, barnefader Stie Laursen af Brøndum, Inger R. d. 11/3 1815 i Skive hos sin svigersøn Peder Ludvigsen; 3) Pejter Severin, døbt 6/2 1743; 4) Niels Jørgen, f. 1745, fik 25/10 1777 borgerskab som skrædder i Nykøbing M.; 5) Christen, f. 1748, se Hjerk.

Nyårdssedler

Brejl.dk: Skifte efter Nikolaj (Pedersen) Hjardemaal, degn i Junget og Torum – 24. november 1749 – fol. 105.

Enke Dorthe Nielsdatter (Hopp) ved lavværge Laurids Lange, fuldmægtig på Jungetgaard.

Børn

1. Anne Cathrine Nikolajsdatter
2. Inger Rosenberg Nikolajsdatter
3. Peder Severin Nikolajsen
4. Niels Jørgen Nikolajsen
5. Christen Nikolajsen

Med lavværge – farbror Christen Hjardemaal, degn i Selde. Desuden nævnes Laurids Møller, forpagter af Jungetgaard, nu forpagter af Bjørnsholm

6. Andreas Holgersen Møller, 1749—54, f. 26/11 1725 i Nautrup. (Degn Holger H. M., se Nautrup). 1741 skh. i Vile-Sæby, 1745 på Fur, „hæderlig og ærlig karl“, 6/11 1749 degn i JungetThorum, kollats 15/11 s. å., hans indkomst 60 rdl., afsat 1754 på grund af „hans besynderlig grove hengivenhed til drukkenskab og derudi begangne enormiteter både uden og under kirketjenesten“, „den ugudelige degn, der ikke møder i kirken ved gudstjenesten“, men „mishandlede sin kone og var det værste afskum af en degn!. Se gejstlig justits pr. for Salling nørre herred. Han var rytter 1770 og er måske den sergent Müller, der begr. 1787 i Hjerk. G. m. Engel Dorthe Elisabeth Mild, d. 12/1 1754. 1 barn: Christine Sophie Anna, f. 1751, ved hendes dåb var degn Rasmus Bondo, Durup, blandt fadderne. Se Jydske saml. 1. r. IV 399; „Skivebogen“ 1912 s. 48 og 1916 s. 53; Jeppe Aakjær: Hjemstavns Saga s. 217 og 436.

Brejl.dk: Skifte efter Engel Dorthe Elisabeth (Mild) i Junget degnebolig – 14. januar 1754 – fol 136. Hun døde 12.1.1754.

Enkm. Andreas Holgersen Møller, degn i Junget og Torum. Børn:

1. Christine Sofie Anne – (3 år)

7. Jens von Ginchelberg, 1755—59, f. 10/9 1725. (Christian v. G., Linderumgård, Ugilt, g. m. Vilhelmine Thestrup, bispedatter fra Ålborg). 1732 indskrevet til „Friis' legat“, stud. Ålborg 1742, vist skh. i Århus, 31/7 1755 degn i Junget-Thorum, d. 26/4 1759. G. m. Elle Hager, f. 1731, begr. 8/3 1773. B.: 4) Jens, f. 1752, 1802 degn i Asferg, d. 1730; 2) Øllegaard Vilhelmine, f. 1755, d. 1830, g. I 25/8 1779 m. Anders Thorning, købmand i Ålborg, g. II 7/8

1795 m. Erik Kampmann, købmand i Nibe; 3) Christiane Sophie, f. 1758, d. 1805, g. 27/9
1780 m. Jens Jørgen Sveistrup, degn i Øster Hornum, 1795 i Bælum, d. 1840.

[Brejl.dk](#): Skifte efter Jens Ginkelberg, degn i Junget og Torum – 18. april 1759 – fol. 114, der døde 18. april 1759.

Enke: Ellen Hager ved lavværge Niels Todal i Møgeltorum i Torum sogn.

1. Jens Ginkelberg – 7 år
2. Øllegaard Ginkelberg – 3 år
3. Christiane Sofie Ginkelberg – 1 år

Formynder:

1. Farfar Christian von Ginkelberg til Linderumgaard – Ugilt sogn
2. Hans (Thomsen) Møller, præst i Hundstrup – Østerild og gift med faster Malene Bornemann Christiansdatter von Ginkelberg
3. Henrik Jensen Stampe, præst i Vrå (Em og Serridslev) og gift med faster Maren Budtz Christiansdatter von Ginkelberg

NB! Ved et skifte 1784 nævnes, at Jens ikke vides hvor og at hans arve tilfalder statskassen. Øllegaard er gift med Anders Thorning, Købmand i Aalborg, men Christiane Sofie er gift Jens Jørgen Svejstrup, degn i Øster Hornum.

Skoler i Thorum by

Udsnit fra bybillede af Thorum by
Bygget 1863-64

[Sundsøre Lokalhistorisk arkiv– B6407](#)

Sylvest Larsen 1949
Sølvvej 11 – bygget 1910
Er revet ned efter 2015

BBR-oplysninger:

Bygning ud mod Sølvvej angives til at være bygget i 1864, men renoveret i 2012 og angives 146 m²

Bygning vinkelret på Sølvvej angives til 112 m², hvilket ikke stemmer overens med billedet (B6407), så der må givetvis være revet noget ned efter 1966.

[Google - 2022](#)

8. Jens Pedersen Svane, 1759—1800, f. 1720. (Peder Iversen S., d. her 1763, 70 år gi., hans broder, [Johan Christian S., cand. th^{1\)}](#), 1725 degn i Albek-Voer). 1748 skh. i Nr. Nissum, 30/3 1757 i Hjerm ø. sk., 2/5 1759 „ved Guds forsyn“ degn i Junget-Thorum, d. 19/7 1800 som „gi. ærværdig degn“. Hans broder, Johan Chr. S., se Balling. G. 17/11 1758 m. Ane Christensdatter Noes af Hjerm, f. 1723, begr. 16/7 1799. Hendes morbroder, Laurs Christensen, d. 1810 i Lille *Munktoft, Mejrup. B.: 9 Inger Kathrine, f. 1759, var ugift 1810; 2) Peder Christian, f. 1761, d. 1789; 3) Anne, f. 1763, var 1846 hos broderen Iver; 4). Iver, se efterm.

¹⁾ Om han er uddannet som teolog må stå hen i det uvisse for under Balling står han bare som lærer

Folketælling 1787 – Thorum sogn (Møgelthorum)

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Jens Svane	68	gift	Hosbonde	Sogne Degn	.
Anne Christensdatter	64	gift	Madmoder	.	.
Margrethe Andersdatter	14	ugift	Tieneste Pige	.	.

9. Iver Jensen Svane, 1800—36, døbt 27/4 1766. (Form.). 1783 skh. her, 2/6 1789 successor, 1800 degn, „en duelig mand såvel i skolen som i kirken“, entl. 18/12 1836, gdr. i Brokholm, dbm. 1/11 1828, d. 13/8 1846. G. I. 8/11 1793 m. Anne Kirstine Sørensdatter Salling, f. 15/1 1776 i Bajlum. (Søren Pedersen). D. 6/1 1812; hendes morbroder, Søren Jensen Salling, var præst her 1772—91, ham arvede hun. G. II 18/6 1813 m. Cathrine Elisabeth Østengaard, f. 22/6 1782. (Jens O., 1767—1804 præst i Lihme, g. m. Martha Frederiksdatter Deichmann). D. 26/2 1853. B.: 9 Annanie Vederking, f. 1797, d. 1799 af mæslinger; 2) Jens Severin, se 2¹. her; 3) Jens Peter, f. 1816, d. s. å. ; 4) Jens Peter, f. 1817, overtog gården i Brokholm, sognefoged og lægdsmand, dbm., d. 1897; 5) Ane Kirstine, f. 1819, d. 1822; G) Ane Martha, f. 1821, d. 1881, ugift, manufakturhdl. i Gammelby ved Hornum; 7) Bertel Frederik, f. 1823, d. s. å. ; s) Anna Elisabeth, f. 1825, d. 1826. 1836 havde Svane kostelever, og Jens Severin var hans medhjælper med undervisningen i religion, læsning, skrivning, regning, dansk, historie og geografi.

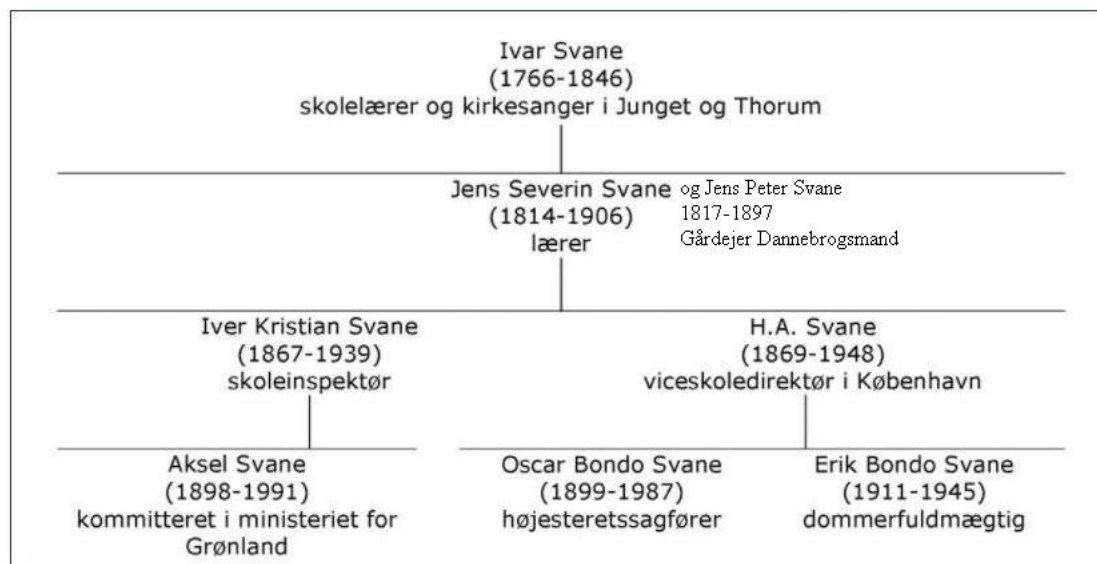
Folketælling 1801 Junget sogn – Degneboligen

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:
Iver Svane	35	gift	Huusbonde	Degn og Skoleholder i Junget og Thorum Sogne, Ei formuende
Anne Kierstine Svane	25	gift	Hans Kone	.
Inger Cathrine Svane	41	ugift	Degnens Søster	.
Anne Christensdatter	28	ugift	Tieneste-Piger	.
Kiersten Jørgensd.	14	ugift	Tieneste-Piger	.
Jørgen Jacobsen	10	ugift	Skole Disciple	.
Christen Christensen	8	ugift	Skole Disciple	.
Anne Chirstine Damgaard	11	ugift	Skole Disciple	.

Folketælling 1834 Møgelthorum – Begge sogners degnebolig og skolebygning

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:
Iver Svane	68	Gift		Dannebrogsmand, Degn og Skolelærer for Junget og Thorum Sogner
Catrine Elisabeth Østengaard	52	Gift		hans Kone
Jens Peter Svane	17	Ugift		Deres Børn
Anne Marthe Svane	14	Ugift		Deres Børn
Else Marie	19	Ugift		Tjenestepige
Thomasdatter				

Den 26.11.1819 ses Iver Svane at have købt Lille Brokholm – senere Svanegården, Vejsmarkvej 19. I 2022 er Svanegården ejet af Peter Thorsen, hvis slægt kan føres tilbage til Svanegården og indirekte til Iver Svane.

Dansk biografiske Leksikon

Iver Jensen Svane
Dannebrogsmænd

Kan være Ridderkors og ikke orden som Dannebrogsmænd

Jens Peter Svane: Dannebrogsmænd

Er ikke sikker på, at den svarer til orden som Dannebrogsmænd

Junget Kirkegård
Foto: Ivar Kristoffersen

H.A. Svane: R (1921) og DM (1928)

Ridderkors

Aksel Svane: R1

Hornbæk nye kirkegård

Oscar Bonde Svane: R (1949), R¹(1956) og K = Kommandørkors (1967)

Erik Bondo Svane: Modstandsmand. Døde 5. marts 1945 i Neuengamme og begravet i Mindelunden, Rylvangen

10. Jens Sørensen, 1836—72, f. 14/3 1802 i Gammelstrup. (Søren Christensen). Var 1830 indsidder i Gårdsdal, Ravnstrup, dim. Ra. 1832, 1. i Hassing i Thy, 12/9 1833 i Finderup ved Viborg, 2/12 1836 i Thorum, 1853 „underviste med flid“, entl. 1/10 1872, d. 9/5 1882 i Hinnerup. G. m. Inger Cathrine Jensdatter, f. 25/7 1802 i Ravnstrup. (Jens Møller i Gårdsdal, g. m. Maren Christensdatter). D. 3/1 1869. B.: 9 Søren, f. 1830, vinhdl. i Skive; 2) Jens, f. 1832, smed i Breum, d. i Skive; 3) Andreas Michael, f. 1836, snedker i Rødning; 4) Christian Severin, f. 1838, 1. i Skelskør; 5) Peter, f. 1839, 1. i Mattrupladegård 1878 til ca. 1911; G) Andreas, f. 1841, d. som barn; 9 Ane Marie, f. 1843, g. m. Joh. P. Andersen, medstifter og -ejer af Si. sem., d. 1921 ; s) Mette Marie, f. 1846, g. m. Søren Sørensen, sadelmager i Roslev. En gammel mand, der konfirmeredes 1863, siger om 1. Sørensen : „Han var dygtig nok, men — som han kløj vos! Vi fik tæsk hver evige daw, men han var nøj te’ et. Vi var no’e slem knejt å soe tæt sammel, for vi var manne — val nok en 100 stk., så der var lidt plads“.

Folketælling 1840 – Hinnerup, Thorum skole

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:
Jens Sørensen	38	Gift		Skolelærer og Kirkesanger
Inger Christine Jensen	38	Gift		hans Kone
Søren Sørensen	10	Ugift		deres Sønner
Jens Sørensen	8	Ugift		deres Sønner
Andreas Micael Sørensen	4	Ugift		deres Sønner
Christian Severin Sørensen	2	Ugift		deres Sønner
Peder Sørensen	1	Ugift		deres Sønner
Zidse Cathrine Jensdatter	30	Ugift		Tjenestepige

Folketælling 1845 – Thorum Præstegaard – Thorum skole

Navn:	Alder:	Status:	Erhverv:	Fødested:
Jens Sørensen	44	Gift	Første Lærer og Kirkesanger	Gammelstrup Sogn
Inger Cathrine Jensen	43	Gift	Hans Kone	Raunstrup Sogn
Søren Sørensen	15	Ugift		Raunstrup Sogn
Jens Sørensen	13	Ugift		Raunstrup Sogn
Andreas Michael Sørensen	9	Ugift		Finderup Sogn
Christian Severin Sørensen	7	Ugift		Her i Sognet
Peter Sørensen	6	Ugift		Her i Sognet
Andreas Sørensen	3	Ugift		Her i Sognet
Ane Marie Sørensen	2	Ugift		Her i Sognet
Sophie Magrethe Andersdatter	21	Ugift	Tjenestepiger	Selde Sogn
Mette Marie Espersdatter	16	Ugift	Tjenestepiger	Her i Sognet
Niels Sørensen	56	Ugift	Anden Lærer ved Skolen	Skive

Folketælling 1850 - Møgelthorum – Thorum skole

Navn:	Alder:	Status:	Erhverv:	Fødested:
Jens Sørensen	49	Gift	Skolelærer og Kirkesanger	Gammelstrup
Inger Chatrine Jensen	48	Gift	Hans Kone	Raunstrup
Andreas Michael Sørensen	14	Ugift	Deres Børn	Thorum V.A.
Christian Severin Sørensen	12	Ugift	Deres Børn	[Thorum V.A.]
Peter Sørensen	11	Ugift	Deres Børn	[Thorum V.A.]
Ane Marie Sørensen	7	Ugift	Deres Børn	[Thorum V.A.]
Mette Marie Sørensen	5	Ugift	Deres Børn	[Thorum V.A.]
Maren Christensdatter	21	Ugift	Tjenestepige	Romlund
Niels Sørensen	60	Ugift	Anden Lærer ved Skolen	Skive Landsogn

Folketælling 1860

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Fødested:
Jens Sørensen	59	Gift	Skolens Førstelærer og Kirkesanger	Gammelstrup
Inger Chatrine Jensen	58	Gift	Hans Kone	Raunstrup
Andreas Michael Sørensen	24	Ugift	Deres Søn, Snedkersvend	Finderup
Christian Severin Sørensen	22	Ugift	Deres Søn, Smedesvend	Thorum V.A.
Peter Sørensen	21	Ugift	Deres Søn, forberedes til Seminarier	Do [Thorum V.A.]
Ane Marie Sørensen	17	Ugift	Deres Datter, Skræderske	Do [Thorum]
Mette Marie Sørensen	15	Ugift	Deres Datter	Do [Thorum]
Ane Marie Pedersen	23	Ugift	Tjenestepige	Gammelstrup

Folketælling 1870

Jens Sørensen	H	68	E	Gammelstrup	Første Lærer og Kirkesanger
Mette Marie Sørensen	H	24	W	Thorum	Datter
Jens Sørensen	H	11	"	Finderup	Snedker
Andreas Michael Sørensen	H	17	W	Selde	Tjenestepige

11. Peder Villadsen, 1872—1901, f. 11/1 1832 i Thorum. (Bmd. 145 10 Villads Christensen i Møgelthorum, g. m. Kirsten Sørensdatter). Dim. Ra. 1856, 14/9 1857 1. i Asdal, i dec. 1872 kaldet til Thorum, tiltrådte 9/1 1873, d. 8/6 1901. G. m. Gjertrud Marie Christensdatter, f. 9/10 1840, boede i Kbh. 1908. B.: x) William Peter, f. 20/2 1859; 2) Kirstine Boline, f. 19/6 1860; 3) Amine Christine, f. 10/7 1862, g. 1891 m. korpslæge Peter Sørensen, d. i Seide 1906; 4) Marie, f. 21/8 1864; 5) Christian Julius, f. 6/7 1867; 6) Christian Julius, f. 22/1 1870; 7) Christian Emil, f. 21/12 1871; 8) Otto August, f. 10/8 1874; 9) Kristen Hansen, f. 18/7 1876; 10) Bodil, f. 26/4 1879; 11) Anna Kirstine, f. 5/8 1881, d. 1953 i Kbh., g. m. pastor R. Skifter-Andersen, Odden; 12) Dødfødt søn 1884.

Folketælling 1880 – Thorum Kirkeby – Thorum skole

Peder Villadsen	48 aar	Gift	Skolelærer og Kirkesanger	Thorum
Marie Christensen	39 aar	Gift	hans Kone	Hjørring Amt
Marie Villadsen	15 aar	Ugift	deres Barn	??dal
Christian Juliu Villadsen	10 aar	Ugift	deres Barn	do [??dal]
Christian Emil Villadsen	8 aar	Ugift	deres Barn	do [??dal]
Otte August Villadsen	5 aar	Ugift	deres Barn	Thorum
Chresten Hansen Villadsen	3 aar	Ugift	deres Barn	do [Thorum]

Folketælling 1890

Peder Villadsen	58	G	Skolelærer	Thorum
Gertrud Marie Villadsen	49	G	hans Kone	Hjørring Amt
Christian Emil Villadsen	18	U	deres Barn	do [??dal]
Otte August Villadsen	15	U	deres Barn	do [??dal]
Kristen Marie Villadsen	13	U	deres Barn	do [??dal]
Anna Kirstine Villadsen	9	U	deres Barn	do [Thorum]

Folketælling 1901 – Thorum kirkeby

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Peder Villadsen	18320111	G	Husfader	Skolelærer og kirkesanger	Thorum Sogn
Gertrud Marie Villadsen. født Kristensen	18401009	G	Husmoder	Lærerens hustru	Hellum Sogn
Otto August Villadsen	18740810	U	Barn	Smed	Thorum
Anna Hansen	18880802	U	Slægtning. barn		Tøndering Sogn

B7282- Sundsøre Lokalhistorisk arkiv

Peder Villadsen døde den 8. juni 1901 og blev begravet den 12. juni. Gjertrud Marie Villadsen døde den 1. januar 1922 i B. Rysensteensgade 6, Stuen i København og blev begravet den 21. januar 1922 på Thorum Kirkegård.

12. Nis Hansen Nissen, 1901—04. Se Viborg Søndermarksk.

Nis Hansen Nissen født 11. april 1870 i Ansager og gift med Dorthea Katrine Nielsen født 4. oktober 1873 i Møgelthorum som datter af husmand Søren Nielsen/Smed og Kristiane Mikkelsen ([Sundsøre Lokalhistorisk arkiv](#)). De er ikke fundet gift i Thorum eller Junget kirke

Han var lærer 1916-1938 i Viborg Søndermark. De fik sønnen Oluf Kristian Nissen 1903 og som blev lærer i Skive fra 1944. I 1969 udmeldte han sig af folkekirken

Lokalhistorisk arkiv, Thorum – B 2964

13. Jens Jensen Nørgaard, 1904—14, f. 10/10 1877 i Andst. (Hmd. Paaske Jensen N., g. m. Poulina Kathrine Graae). Dim. Je. 1899, 1/9 1899 hjl. i Uldum, 19/9 1900 2'1. i Thise, 25/10 1904 1. i Thorum, 1/4 1914 i Bredsten, entl. 30/9 1944, d. 4/11 1944. G. I 8/10 1906 m. Karen Nielsen, f. 14/7 1883, d. 1931. G. II 21/11 1931 m. Klara Lauritsen, f. 19/7 1900 i Bredsten. Datteren Poula, f. 4/7 1907, g. 4/7 1930 m. Aksel Im. Jørgensen, 1929 1. i Nr. Longelse.

Lokalhistorisk arkiv, Thorum – B7292

Folketælling 1911

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Jens Jensen Norgaard	18771010	G	Husfader	Enelærer	Aidt
Karen Norgaard	18830714	G	Husmoder		Thise
Paula Norgaard	19070704	U	Barn		Thorum
Elisabet Hansen [Elisabeth Hansen]	18840214	U	Tjenestetyende		Thorum
Niels Kristian Dalsgaard Nielsen	18850621	U	-		Thise

14. Niels Marius Nielsen, 1914—20, f. 26/4 1888 i Dauding, Græsted. (Skomager Rasmus N., g. m. Dorthea Jørgensen). Dim. Haslev 1912, årsk., 1/6 1913 2^o1. i Hagedsted, 1/9 1914 1^o1. i Thorum, 1/10 1920 i Felsted ved Åbenrå, 1/8 1925 i Butterup. G. 12/3 1915 m. Emmy Bavnsgaard Thomsen, f. 23/4 1890 i Ørslevkloster pgd.. (Kristen T., præst i Ørslevkloster-Ørum 1886—95).

Folketælling 1916

1	Niels Marius Nielsen	M	28	1888	G	Lij	Husfader	Thise
2	Emmy Nielsen	K	26	1890	G	Lij	Husmoder	
3	Jenny Nielsen	K	26	1915	U	Lij	Barn	
4	Johanne Thomsen	K	26	1900	U	Lij	Tjenestetyende	
1	Sathalie Magdalene Eriksson	K	26	1890	U	Lij	Husmoder	Thise

Lokalhistorisk arkiv, Thorum – B2964

15. Søren Olesen, 1921—53, f. 22/5 1894 i Thise. (Snedker og lmd. Anders O., g. m. Petrine Poulsen). Dim. Ra. 1918, 1/9 1918 v. i Rygårds strandsk., v. fl. st., 12/10 1920 v. og 1/1 1921 1^o1. i Thorum, entl. 30/9 1953, d. 20/1 1955 i Skive. Se „Fisk.“ 1955, s. 139. G. 22/3 1923 m. Karen Dorthea Christensen Stengaard, f. 6/2 1905 i Thorum. (Slagter og lmd. P. Chr. S.).

Folketælling 1930 – Thorum Kirkeby

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Fødested:
Søren Olesen	22-05 1894	G	Husfader Førstelærer	Thise
Karen Dorthea Olesen	06-02 1905	G	Husmoder	Thorum
Margit Stengaard Olesen	13-12 1924	U	Barn	Thorum
Ulla Stengaard Olesen	13-04 1927	U	Barn	Thorum
Knud Erik Stengaard Ole.	27-01 1929	U	Barn	Thorum
Svend Aage Stengaard Ol.	16-09 1930	U	Barn	Thorum
Jensine Børsting Sørens.	27-11 1911	U	Husassistent Husgerning	Thorum

Folketælling 1940

Navn	Alder	Status	Stilling i familien	Fødested
Olesen, Søren	46 2/5 94		Thise, Viborg amt dansk	Thise
Olesen, Karen Dorthea	46 1/2 05		Thorum 2 - 47 0 - - - ov	Thorum
Olesen, Margit Stengaard	46 3/2 24		25 1 - 2 - 47 0 - - - ov	Thorum
Olesen, Ulla Stengaard	46 1/4 22		27 0 - 2 - 47 0 - - - ov	Thorum
Olesen, Knud Erik Stengaard	46 2/11 29		29 0 - 1 - 47 0 - - - ov	Thorum
Olesen, Svend Aage Stengaard	46 1/9 30		30 0 - 1 - 47 0 - - - ov	Thorum
Olesen, Ejlf Stengaard	46 9/11 34		34 0 - 1 - 47 0 - - - ov	Thorum
Olesen, Kaj Ove Stengaard	46 1/11 37		38 1 - 1 - 47 0 - - - ov	Thorum

Lokalhistorisk arkiv, Thorum – B3938 og B3941

Thorum Kirkegård
Søsteren Ulla boede i Roslev og givetvis begravet på Roslev Kirkegård
Foto: Karl Johan Thomsen

16. Arne Johannes Jørgensen født 2. april 1905 i Flemløse. Uddannet på Askov Højskole + faglærereksamen. Gift 1935 med Laura Kristensen, født 11. april 1906 og uddannet som husholdningslærer. Arne Jørgensen var vikar for Søren Olesen før han blev fastansat. Han var lærer indtil 1973. Laura Jørgensen var husholdningslærer i Roslev og Junget og da Thorum blev centralskole også husholdningslærer der. I 1966 flyttede de fra skolen og bosatte sig i den gamle skole på Sølvvej 7, hvor de boede indtil 1977/78, hvor de flyttede til Beder ved Aarhus. Laura Jørgensen var aktiv i sognerådet som radikal i mindst 1 periode og var også ophavskvinde til en læserkreds.

NB! Oplysningerne om Laura og Arne Jørgensen's virke i Thorum er personlige oplysninger fra døtrene Aase og Helga, der i 2011 bor i Spjald henholdsvis i Fredensborg på Sjælland og i 2022 i Skanderborg.

Lokalhistorisk arkiv, Thorum – B9901
Laura og Arne Jørgensen

Andenlærere

1. Christian Engelstoft Lund, seminarist, kaldet 27/12 1827, senere skæbne ukendt.

Folketælling 1840 - Furreby

Navn: Christian Engelstoft Lund   **Alder:** 40   **Status:** Ugift   **Stilling i familien:**   **Erhverv:** Skolelære   **Fødested:**

Folketælling 1845 - Furreby

Navn: Christian Engelstoft Lund   **Alder:** 45   **Status:** Ugift   **Stilling i familien:**   **Erhverv:** Skolelærer   **Fødested:** Kornum sogn Aalborg amt

Folketælling 1855 – Furreby

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Christian Engelsktoft Lund	55	Ugift	Skolelærer		Kornum S., Aalborg A.
Ane Marie Larsen	29	Ugift	Tjenestepige		W. Wistrup S., H.a.
Lars Andersen	4	Ugift	Hendes søn		W. Wistrup S., H.a.

2. Jens Severin Svane, f. 28/10 1814 her. (Degn Iver S.). 2'1. før 1832, dim. Ly. 1834, derefter atter 2'1. her, hl. på „Rask“ ved Horsens, hl. på „Rohden“ ved Vejle, 1844 1. i Breth, 1853 i Hornum, entl. 31/10 1885, d. 21/10 1906 i Kbh., se „Fiksk.“ 1906, s. 384. G. 7/9 1865 m. Cecilie Hansen, f. 15/4 1838 i Hornsyld, Nebsager. (Gdr. Hans Jørgen Rasmussen, g. m. Ane Jespersdatter). D. 24/11 1917. B.: *) Iver Christian, f. 7/7 1867, si. i Kbh., d. 24/4 1937; 2) Hans Anton, f. 30/9 1869, viceskoleudir. i 146 Kbh., d. 16/3 1948; 3) Jens Peter, f. 5/11 1871, repr. Se „Fiksk.“ 1906, s. 384.

Folketælling 1860 – Hornum i Vejle amt

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Jens Severin Svane	46	Ugift	Skolelærer, Huusfader		Tor....?? i Salling
Georgine Nielsen	22	Ugift	Huusholderske		Urlev
Stine Marie Nielsen	13	Ugift	tinget i Kost og Undervisning		Urlev
Mette Nielsen	15	Ugift	Tjenestepige		Stouby

Folketælling 1880 Hornum

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Jens Severin Svane	65	Gift	Husfader, Skolelærer		Thorum Sogn, Viborg Amt
Cecilie Svane født Hansen	41	Gift	Hans Kone		Nebsager Sogn i Vejle Amt
Iver Christian Svane	12	Ugift	Hans Børn		Her i Sognet
Hans Anton Svane	10	Ugift	Hans Børn		Her i Sognet
Jens Peter Svane	8	Ugift	Hans Børn		Her i Sognet

Folketælling 1901 – Hobrogade, København

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Jens Severin Svane	18141024	G	Husfader	Lærer	Jylland
Cecilie Svane	18380415	G	Husmoder		Jylland
Ernesta E. P. Bonde	18790917	U	Logerende	Stud. pæd	Fyn

3. ... ca. 1837—40, ukendt.

4. Niels Sørensen, 1840—53, f. 1790 i Skive landsogn, var 1832 konst. i Sdr. Resen, 1834 var han 1. og ks. samt ligsynsmand i Sdr. Resen og boede ene, 20/11 1840 2'1. i Thorum, d. 29/1 1853.

Folketælling 1845 og 1850

Se under Jens Sørensen

5. Saabye Christian Garde, 1854—58, f. 11/9 1829 i Kbh. (Pastor G.). Dim. Ra. 1851, 16/7 1854 2'1. i Thorum, 1858 1. i Klitgård, 12/2 1860 i Døstrup ved Hobro, entl. 1/3 1883 på gr. af svaghed, d. 5/7 1908 i Tøstrup sk. hos en datter, begr. i Hobro. „Legemlig svag, livlig og åndsfrisk til det sidste“. G. m. Mette Marie Christensen. (Gdr. i Haverslev). B.: x) Hilda Marie, g. m. 1. Jensby, se Hjorthede; 2) Christen, købm. i Kbh.; 3) Jakob, kurvem. i Hobro; 4) Kirstine, g. m. gdr. på Karlseje, efter mandens d. pensionatsejer i Kbh.; 5) Anders, købm. i Kbh.; 6) Kristian, smed, fabriksarb. i Kbh.

Ved folketælling 1860 og 1880 er han lærer i Døstrup ved Hobro. I 1860 er han ugift, mens der i 1880 er 5 børn i alderen 6-13 år.

6. Niels Christian Andersen, 1858—. Se Ørum, Fjends.

7. Jens Christian Balling, 1859—60, f. 24/4 1843 i Skive. (Gartner Svenning B., g. m. Ane Margrethe Wendelin). Konst. 2'1. i Thorum, dim. Je. 1863, 30/8 1863 1. ved Gedved sem., frivillig med i krigen 1864, i sept. 1864 1. i Ræbild, 30/4 1867 1. og ks. i Lindeballe, entl. 31/12 1905, d. 15/10 1916 i Kbh. Kendt ordsprogsamler, forfatter og bladudgiver m. m., se Biogr. Lex. G. 1864 m. Laura Julie Semier, f. 1/5 1834 i Vordingborg. (Murem. Carl Gottfred S., g. m. Elisabeth Wolff). Plejedatter af provst Wolff i Givskud. D. 30/4 1905.

Folketælling 1860 – Møgelthorum

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Fødested:
Jens Christian Balling	17	Ugift	Andenlærer ved Skolen, konstitueret	Skive Landsogn

8. ... 1860—63, ukendt, embedet var opslået ledigt flere gange og nedlagdes, da Junget sk. byggedes.

Lærerinder

1. Nathalie Magdalene Eriksen, 1911—20, f. 20/1 1890, dim. Kbh. 1910, 1/2 1911 li. i Thorum, 1/12 1920 i Jersie, afg. 1925. G. m. Jacobsen.

Lokalhistorisk arkiv, Thorum – B2964

2. Ida Ellen Viskum Pedersen, 1920—24, f. 11/10 1900. (Lærer V. P., se Overviskum). Dim. Ve. 1920, 1/7 1920 li. i Thorum, 1/3 1924 i Hjortshøj.

Lokalhistorisk arkiv, Thorum – B2964

3. Mette Marie Nielsen, 1924—27. Se Hjerk.

4. Gudrun Christensen født i Lund ved Skive de. 1. januar 1905. Dim. Th. Lang, Silkeborg. Ifølge *Jens Jørgen Olsen*, der blev skoleleder 1970 i Thorum er Gudrun Christensen stoppet i 1968 eller 1969.

Folketælling 1930 – Thorum kirkeby

Navn:	alder:	Status:	Stilling i familien:	Fødested:
Gudrun Kristensen	01-01-1905	u	Husmoder Forskolelærerinde	Lund. Skive

Udsnit af B9900 – Sundsøre Lokalhistorisk arkiv 1952

mulige

Degnerækken er anført under annexet Thorum. Junget fik sit eget lærerembede 1863, og skolen byggedes s. å. nordligst i Grættrup tæt ved Junget skel, den var sognets eneste skole til 1891, da Grættrup udskiltes. Den næste skole i Junget opførtes 1896, 147 10* denne ombyggedes 1943 og nye klasseværelser m. m. opførtes, indviedes 15/11 1943. Se Skive Flb. 16/11 1943.

Fjordvej 86: Grættrup's første skole

7e	0-5-0-1	Begge udstykket fra Fjordvej 90, Strømgaard
7L	<u>0-1-1-0³/₄</u>	
	0-6-1-1 ¹ / ₄	

B72 - Lokalhistorisk arkiv, Thorum – ca. 1915

Junget – skole i Junget by

Fjordvej 123, 125 og 127 – matr. 4f – Junget Skole, Junget by

03.01.1897 Junget-Thorum Kommune fra Niels Andersen Møjbæk
 20.06.1974 Karoline og Niels Hansen Jepsen – mange årig lærer ved skolen og derudover var han kirkesanger. Købspris på 100.000 kroner
 08.08.1996 Karoline Jepsen skifteretsattest
 20.09.1996 Martin Dåsbjerg, Fjordbakken 9, Handbjerg fra Karoline Jepsen. Købspris på 150.000 kroner og ejendomsvurdering på 200.000 kroner

L03587_034 (1949)

Til venstre har vi den gamle skole, der opført i 1896. Omkostningerne var 600 kroner til murer, 185 kroner til tømrer. Tømmer kostede 1.335 kroner. Der blev investeret i 21 stk. tomandsborde. Den nye skole er opført 1942. Skolen er nedlagt i 1966 og børnene blev overflyttet til Thorum skole (K.E. Jacobsen). Foran den nye skole har vi Fjordvej 129

AAL_00001_059 (1952)

Til venstre for skolen ses Fjordvej 129. Den store gård til højre er Stengård, Fjordvej 115.

1. Jørgen Nielsen, 1864—96, f. 3/11 1829 i Ilbjerg, Rybjerg. (Gdr. Niels Jørgensen). Dim. Ra. 1853, i y2 år hl. hos pastor Glud i Jebjerg, 18/4 1854 l. og ks. i Roslev, 26/6 1859 i Hjerik, 8/6 1864 i Junget, entl. 1/1 1896, flyttede til Nannerup, Jebjerg, d. der. G. 22/10 1858 m. Josefine Claudine Matzen, f. 1817. (Byskriver Joh. Vilh. M. i Helsingør, g. m. Louise Charlotte Petersen). D. 16/10 1894. Hendes broder, August M., 1863—75 præst i JungetThorum. Ingen børn.

Folketælling 1880 – Grætrup by

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Jørgen Nielsen	50	Gift	Husfader, Skolelærer		Ryberg V.A.
Josefine Matzen	64	Gift	Hans Kone		Helsingør
Odeline Villadsen	25	Ugift	Tjenestepige		Her i Sognet

B2964 – Sundsøre lokalhistorisk arkiv

2. Hans Chr. Olsen, 1896—1902, f. 1/1 1867 i Terndrup. (Snedker Ole Andersen). Dim. Ra. 1893, 31/10 1893 2'1. i Sennels, 1/1 1896 1. og ks. i Junget, 25/2 1902 1'1. i Viby ved Århus, 1918 ol. s. st., d. 20/1 1921. G. 21/1 1896 m. Karen Marie Jensen, f. 12/7 1871 i Borregård, Bjørnsholm. (Hmd. Laust Chr. J., g. m. Johanne Marie Jensdatter, d. som jordemoder i Ranum). Hendes brødre: Brix Agner, 1931 ol. i Randers; Kristian Agner, 1932 ol. i Vordingborg; en søster g. m. 1. Hansen, se Sparkjær. B.: *) Holger, se Roslev; 2) Valdemar, læge i Ålborg; 3) Valborg, 1929 li. i Hammel realsk.; 4) Agnes, 1922 li. i Sønderholm, 1929 g. m. A. W. Mathisen, 1934 spr. i Jyllinge.

Folketælling 1901 – Junget by

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Fødested:
Hans Chr. Olsen	18670101	G	Husfader, lærer	Lyngby Sogn. Aalborg Amt
Karen Marie Olsen	18710712	G	Husmoder	Bjørnsholm Sogn. Aalborg Amt
Holger Olsen	18961012	U	Barn	Junget Sogn. Viborg Amt
Valdermar Olsen	18980410	U	Barn	Junget Sogn. Viborg Amt
Elna Olsen	18990830	U	Barn	Junget Sogn. Viborg Amt
Agnes Olsen	19001215	U	Barn	Junget Sogn. Viborg Amt
Dorte Elise Olesen	18850223	U	Tjenestetyende	Junget Sogn. Viborg Amt

B2964

3. Niels Christian Jensen, 1902—07. Se Hornbæk.

Folketælling 1906 - Junget

Niels Christian Jensen	M	1870 ⁷ / ₂	U	Hjælp	Lær
Anna Mathilde Jensen	K	1874 ¹⁷ / ₇	U	Hjælp	Hjælp
Høj Jensen	M	1879 ²⁹ / ₇	U	Barn	Barn
Asda Jensen	K	1903 ¹² / ₃	U	Dito	Dito
Ellen Jensen	K	1905 ⁴ / ₁₂	U	Dito	Dito

Lærer Jensen

B2964

Kai Jensen (født 29. januar 1899 i Grætrup, død 16. februar 1963 i Nyborg) var en dansk biskop, teolog og domprovst.

Kai Jensen var søn af lærer Niels Chr. Jensen (død 1941) og hustru Anna f. Jensen (død 1929). Han blev student i Randers 1917, cand.theol. 1923, kaldskapellan i As-Klaking 1923-24, sognepræst i Videbæk Sogn 1924-29, sekretær i Kirkelig Forening for den indre Mission i København 1929-33, præst ved Sankt Lukas Stiftelsen 1933-36, forstander for Dansk Bibelskole 1936-40; sognepræst ved Århus domkirke og stiftsprovst over Århus Stift 1940.

Han tiltrådte som biskop ved Århus Stift i 1962 og virkede i embedet indtil sin død 8 måneder senere.

Blev cand.theol. i 1923. Var sognepræst i Videbæk, og fra 1929 til 1933 sekretær for Kirkelig Forening for Indre Mission i København. Var endvidere præst ved Sankt Lukas Stiftelsen i København, hvor han lærte dronning Alexandrine at kende, som han knyttede et personligt venskab til. Var i 4 år forstander for Dansk Bibelskole indtil 1940.

Herefter blev han sognepræst i Aarhus, siden stiftsprovst og fra 1958 domprovst. Blev 24. april 1962 valgt til biskop for [Aarhus Stift](#). Fik ved valget ikke kvalificeret flertal men flest stemmer. Nåede kun at være biskop i 8 måneder før han døde.

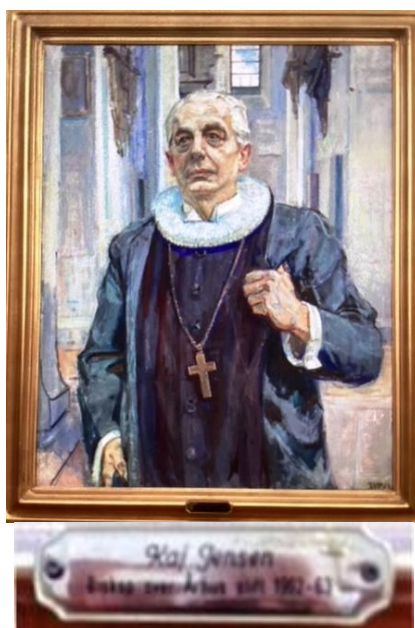

Kaj Jensen og Emilie Smidstrup – Videbæk lokal arkiv

Pastvu.com og Aarhusarkivet
Ridderkors og Dannebrogsmænd

Kilde: Søren Bo Jensen, Aarhus Domkirke

Kilde: Gravsted.dk

Mini-biografi: Var søn af en lærer, blev student fra Randers og cand.theol. i 1923. Startede sin gerning som præst i As-Klaking, kom senere til Videbæk. I 1929 kom Kai Jensen til København som sekretær i Københavns Indre Mission. Blev præst ved Lukas Stiftelsen i 1933. Lærte her *dronning Alexandrine* at kende, som han knyttede et personligt venskab til. I 4 år var Kai Jensen forstander for Dansk Bibelskole, til han blev stiftsprovst (domprovst) i Aarhus. Formåede i over 20 år at fylde Aarhus Domkirke. Man sagde om Kai Jensen, at han var den danske prædikant, der i vor tid har formået at samle flest under sin prædikestol. Vandt i 1962 bispeembedet i Aarhus, men nåede kun at virke som biskop i 8 måneder før han døde. Kai Jensen skrev tillige en hel del teologiske bøger.

Nordre Kirkegård, Aarhus

Ridderkors

4. Anders Peder Laustsen, 1907—21, f. 17/5 1880 på Ulkind mark ved Ringgive. (Hmd. Karl Anton Mathias L., g. m. Ane Marie Andersen). Dim. Si. 1903, aug. 1903 1. ved Skagen realsk., 1/11 1904 1. i Thorsted n. sk., 12/2 1907 i Skibild, 1/4 1907 i Junget, 1/4 1921 i Tvis, afg. 1947. G. 19/4 1907 m. Petrine Lystbæk, f. 15/10 1878 i Lystbæk, Thorsted.

Folketælling 1911

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Anders Peder Laus..	18800517	G	Husfader	Skolelærer	Ringgive??
Petrine Lystbæk	18781015	G	Husmoder	Husbestyrerinde	Ringkjøbing Sogn
Markus Lystbæk Laustsen	19080217	U	Søn		Junget Sogn. Viborg Amt
Arne Laustsen	19090603	U	Søn		Junget Sogn. Viborg
Alfred Laustsen	19100907	U	Søn		Junget Sogn. Viborg
Agnes Jensen	18951127	U	Tjensetetyende		Selde. Viborg Amt

Folketælling 1921

24	A P Laustsen	M	17/5	1880	1	Ulkind Ringgive	1907	Skibild	Jensby	Husfader	1	Lever	63
25	Petrine Laustsen	K	15/10	1878	2	Thorsted	1907	6	"	Husmoder	2	Skagen	63
26	Markus Laustsen	M	17/2	1908	1		X	X	X	"	Barn	2	63
27	Arne Laustsen	M	7/7	1909	1		X	X	X	"	Barn	2	63
28	Alfred Laustsen	M	7/9	1910	1		X	X	X	"	Barn	2	63
29	Agnes Laustsen	M	15/10	1878	1		X	X	X	"	Barn	2	63
30	Marie Laustsen	K	27/11	1914	1		X	X	X	"	Barn	2	63

Lærer Laustsen

B2964

5. Peder Gustav Christensen, 1921—29, f. 7/5 1895 i Høgild, Sønder Resen. (Lmd. Chresten C., g. m. Ane Margrethe Pedersdatter). Dim. Ra. 1917, 7/1 1919 v. i Iglso, 1/5 1919 i Rørbæk, 10/11 1919 l. ved Balling m. fl. ungdomssk., 1/4 1920 2'1. i Sevel, 1/5 1921 l. i Junget, 1/8 1929 1'1. i Voldby. G. 26/5 1921 m. Asta Petra Mogensen, f. 8/8 1901 i Tastum, Kobberup. (Laurits Anton M., sidst mejeribest. i Kjeldbjerg). D. aug. 1944. 2 sønner.

Folketælling 1925

Christensen Peder Gustav	M.	25	1895	Høgild, Viborg	—			
Christensen Asta Petra	K.	24	1901	Tastum, Viborg	—			
Christensen Henning	M.	29	1923	Havn, Viborg	—			
Gunde-Millevine Marie Kathrine	K.	26	1910	Frederik, Viborg	—			

Lær. Christensen

B2964

6. Mads Lausten, 1929—41, se Vinkel ved Viborg.

Folketælling 1930 – Junget

Navn:	Alder:	Status:	Stilling:	Erhverv:	Fødested:
Mads Lausten	22-08 1904	G	Husfader	Lærer	Bjørnsholm. Aalborg
Johanne Marie Lausten	24-03 1905	G	Husmoder		Hvam. Viborg Amt

Folketælling 1940

Lausten Mads	M.	35	1904	Bjørnsholm, Aalborg	—			
Lausten Johanne Marie	K.	34	1905	Hvam, Viborg Amt	—			
Lausten Stig Vaggelby	M.	11	1929	Junget	—			
Lausten Sigil Vaggelby	M.	9	1935	Junget	—			
Lausten Carlo Vaggelby	M.	3	1937	Junget	—			
Lausten Annes Margrethe Vaggelby	K.	3	1938	Junget	—			

B8517 – Sundsøre Lokalhistorisk arkiv – 1930-35

7. Niels Hansen Jepsen, 1941—, f. 9/7 1906 i Guldager ved Esbjerg. (Murem. N. J., g. m. Nielsine Anna Marie Hansen). Dim. Je. 1929, 1/7 1929 hjl. i Mølvang, 1/9 1929 årsv. i Bække, 1/9 1930 2'1. i Gundslev, 1/11 1934 1. i Firgårde, 1/11 1941 1'1. i Junget. G. 30/8 1936 m. Karoline Sørensen Dalgaard, f. 16/2 1910 i Nautrup. (Gdr. og sognef. Kristen S. D., g. m. Ane Marie Gjørup).

Udsnit af B6251 ca. 1950
Sundsøre Lokalhistorisk arkiv

B5191
Sundsøre lokalhistoriske Arkiv -1961

Karoline Sørensen Dalgaard og Niels Hansen Jepsen – sølvbryllup 1961. Karoline stammer fra Nautrup, mens Niels stammer fra Dover sogn. De er gift i Nautrup kirke den 30. august 1936.

Ivar Kristoffersen – april 2016

Lærerinder

[Kirsten Jensen gift Kjær](#) og datter af Niels H. Jepsen har oplyst, at der i den ”gamle” skole var indrettet en lejlighed til lærerinden

1. Anna Hauge, 1943—47, se Kjellerup. — 1947—49 skiftende vikarer.

Hun er født i Søndergård på Fur. Efter Junget kom hun til Kjellerup og derefter til Herning. Hun er begravet på Fur Kirkegård.

Foto: Karl Johan Thomsen

2. Dagny Petersen, f. Nørgaard, 1949—53, f. 30/3 1924 i Ejsing. (Bagerm. K. P. N.). Dim. N. N. 1945, 1945 li. i Esbjerg, 1/11 1949 148 i Junget, 1/4 1953 i Horsens, 1/7 1953 i Struer. G. m. maler Folmer Petersen. — 1953—55 skiftende vikarer.

Udsnit fra B6251 – Sundsøre Lokalhistorisk Arkiv ca. 1950

3. Nanna Houe Bonnén, f. Vestergaard, 1955—, f. 27/2 1933 i Ettrup. (Rutebilejer Marius V. i Thisted). Stud., dim. Skive 1954, 1/1 1955 li. i Junget. G. m. Ulrik Bonnén, seminarieelev i Skive.

Blev senere lærer i Vridsted og er død 2009 og begravet på Vridsted Kirkegård. Ulrik Bonnen er død efter 2010

Udsnit fra B5908 - Sundsøre lokalhistorisk arkiv

GRÆTTRUP SKOLE

Embedet oprettedes ved ministeriel resolution af 2/6 1890, og skolen byggedes 1891. Se Junget-Thorum. Forskolen indviedes 24. januar 1930 af provst Koch.

1. Christian Casper Sørensen, 1891—93, f. 3/2 1867 i Astrup, Vendsyssel. (Gdr. J. Chr. S.). Dim. Ra. 1890, 1/11 1891 1. i Grættrup, 1/11 1893 i Lem ved Randers, entl. 1932, d. 1933. Se „Fiksk.“ 1933, s. 162.

B2964

2. Elsenius Jespersen 1894—95, f. 9/2 1871 i Asp ved Struer. (Gdr. Jesper Jacobsen i „Timling“). Dim. Ra. 1891, tillægseks. i t., e. og f., 19/1 1894 1. i Grættrup, entl. 1/1 1895 på gr. af sygdom, I. ved Haslev højsk., 1/1 1901 1'1. i Saksild, d. 23/7 1916. Samler af egnens hist. m. m., se „Fiksk.“ 1916, s. 547. G. m. Mathilde Skafte. 3 børn.

Lær. Jespersen

B2964

3. Niels Olesen, 1895—97. Se Grinderslev.

Niels Olesen, 1897—1924, f. 17/1 1869. (Lærer Ole Mortensen, se Ejstrup). Dim. Je. 1889, hjl. hos faderen, 1/1 1892 2'1. i Thise, 24/4 1895 1. i Grætttrup, 1/1 1897 i Grinderslev, d. 13/11 1924. Flittig samler af egnens historie, forfatternavn: N. Olesen Husted. G. 4/8 1895 m. Inger Marie Malene Kristine Christensen, f. 11/9 1872 i Vesløs sk. (Lærer Lars Chr. C., g. m. Ane Andrea Abrahamsen). Broder: Johs. Carsten Berg C., 1890—91 hjl. i O. Velling, siden 1896 1. i Fredericia. B.: 2) Aage, bmd. i Rybjerg; 2) Anna,; 3) Elna, d. 1950, g. m. sagfører Niels Petersen i Skive; 4) Olaf Kristian, cand. jur

Lærer O-Husted

B2964

4. Niels Chr. Jensen, 1897—1902. Se Hornbæk.

Folketælling 1901 - Grætttrup

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Niels Christian Jens.	18700510	G	Husfader	Skolelærer	Sevel. Ringkøbing
Anna Mathilda Jens.	18740117	G	Husmoder	Lærerhustru	Skive. Viborg Amt
Kai Jensen	18990120	U	Barn	Barn	Junget. Viborg Amt
Ane Margrethe Mehlsen	18820205	U	Tjenestetyende	Tyende	Grinderslev. Viborg Amt

Lærer Jensen

5. Marius Munk, 1902—10, f. 29/6 1876 i Sejling. (Gdr. Jens Chr. M., g. m. Mette Marie Nielsen). Dim. Si. 1898, hjl. i Assing, 25/5 1899 2'1. i Rybjerg, 3/9 1902 1. i Grætttrup, 1/7 1910 i Sjelle, 1/7 1917 i Høve. G. 27/12 1902 m. Ane Ottilia Olsen, f. 22/12 1880 i Brent, Nr. Asminderup. (Parcellist Ole O., g. m. Karen Marie Andersen). Sønnen, Aage, se Rybjerg 2'1. 6. Carl Jensen, 1910—13, f. 19/12 1884 i Skanderup. (Landpost J. C. J.). Dim. N. N. 1907, 2'1. i Andst og Stenum, 1/3 1910 1. i Grætttrup, d. 12/1 1913. G. 1910 m. Johanne Jørgensen, fra 1913 i Stenum brevsamlingssted. B.: x) Hugo Aug. Jørman, f. 5/8 1910, dim. Ra. 1933, 1945 1'1. i Hallund; 2) Irene, f. 10/10 1911, dim. Ra. 1944, årsk., li. i St. Heddinge.

I min (Munk) tid som lærer har jeg haft den skæbne at være sammen med præster, som jeg i åndelig henseende ikke har brudt mig ret meget om; ikke at jeg har stået i uvenligt forhold til nogen af dem, men nogen opbyggelse ved at høre dem har jeg ikke haft. Også fra Grætrup cyklede Mor og jeg til Tøndering for at høre pastor Arne Mortensen en sjælden gang. Vor stedlige præst pastor Langballe [se note 6] i Junget havde jeg megen diskussion med, da vi var grundigt uenige såvel om kristelige (teologiske) som om politiske spørgsmål. Men vore diskussioner førtes altid på en sådan måde, at vi gensidigt bevarede personlig sympati over for hinanden, hvilket med al tydelighed fremgår af det brev på vist 12 sider, som han efter min forflyttelse til Sjelle sendte mig og som findes bevaret blandt mine gamle breve. Heri fortsætter pastor Langballe diskussionen, men udtaler stor sympati for mig personlig.

I Grætrup var jeg en del af de sidste år formand og regnskabsfører for Brugsforeningen og havde megen fornøjelig omgang med uddelerfolkene Rasmus og Anna Sigaard, der endte deres uddelervirksomhed i Ll. Skensved i Køgeegnen. Om de 7½ år i Grætrup må vi sige, at det var en god og lys tid for os, selv om de åndelige forhold var ret fattige; der blev dog i vor tid oprettet en foredragsforening med møder i Grætrup gamle Skole. En afholdsforening blev også stiftet og udrettede ikke så lidt i retning af ædruelighed blandt fiskerne, blandt hvilke der fandtes flere, som havde mere omgang med de våde varer end godt var for dem selv og deres familie. Det var her, jeg aflagde det afholdsløfte, som jeg har holdt siden. På grund af Grætrups afsides beliggenhed (1½ mil til Roslev St. og mellem 2 og 3 mil til Skive) havde det aldrig på noget tidspunkt været vor tanke at blive der i det lange løb, og efter at have søgt flere steder blev jeg henimod slutningen af året 1909 kaldet som lærer og kirkesanger i Sjelle i Århuseggen.

Folketælling 1906

1	Marius Munk	M	29. Juni 1880	Q	Husfader	Skole Lærer
2	Ane Ottilie Olsen	K	22. Okt 1904	Q	Husfader	Beskyrer Hus
3	Ester Munk	K	1. April 1905	U	Barn	
4	Gerda Munk	K	29. April 1890	U	Barn	
5	Hatrine Jeanningsson	K	18. januar 1880	U	Tjeneste	Lyønde

6. Carl Jensen, 1910—13, f. 19/12 1884 i Skanderup. (Landpost J. C. J.). Dim. N. N. 1907, 2'1. i Andst og Stenum, 1/3 1910 1. i Grætrup, d. 12/1 1913. G. 1910 m. Johanne Jørgensen, fra 1913 i Stenum brevsamlingssted. B.: x) Hugo Aug. Jørman, f. 5/8 1910, dim. Ra. 1933, 1945 1'1. i Hallund; 2) Irene, f. 10/10 1911, dim. Ra. 1944, årsk., li. i St. Heddinge. 7. Knud

Folketælling 1911

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Karl Jensen	18841219	G	Husfader	Skole Lærer	Skandrup Jylland
Johane Jensen [Johanne Jensen]	18850731	G	Husmoder	Styrer Huset	Stenum. Hjørring
Hugo Jensen	19100405	U	Barn		Junget

B 996 – lokalhistorisk arkiv, Thorum - udsnit

7. Knud Hansen Knudsen, 1913—51, f. 11/9 1882 i Agerbæk ved Varde. (Hmd. Hans Chr. K. i Fåborg ved Varde, g. m. Ane Laursen). Dim. Je. 1909, 1/11 1909 l. ved Flemming eftersk., 1/4 1910 v. i Hjørring, 1/8 1910 l. i Thorsted n. sk., 1/4 1913 i Grætrup, entl. 1/10 1951. G. 29/12 1911 m. Kirstine M. N. Vestergaard, f. 12/10 1881 i Vindblæs ved Løgstør. (Møller N. Nielsen V.).

Folketælling 1930 – Grætrup

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Knud Knudsen	11-09 1882	G	Husfader	Lærer	Faaborg. Ribe Amt
Kjestine Knudsen	12-10 1891	G	Husmoder		Vilsted Aalborg Amt

Folketælling 1940

Knudsen Knud Hansens				26	1/9	1882	Agerbæk	43	0	danst	9.7	29/12	1911	Løgstør
Knudsen Kirstine Ane				26	12/10	1891	Vindblæs	47	0	danst	9.1			Løgstør
Kjæstine Knudsen				24	3/1	1913	Grætrup	47	0	danst	9.1			Løgstør

1913-1951: Knud Hansen Knudsen født 1882 i Agerbæk ved Varde og gift 1911 med Kirstine M. N. Vestergaard født 1881 i Vindblæs ved Løgstør

B2964

B989 – lokalhistorisk arkiv, Thorum – udsnit

Mine bedsteforældre Niels og Maren Kristoffersen købte i 1903 en mindre ejendom lige overfor skolen. I perioden 1901-1921 fik de 9 drenge og 3 piger. Den ældste har måske ikke haft Knudsen som lærer, mens de øvrige har haft Knudsen som lærer. Kun min faster Dorthe har givetvis kun gået 1 år i forskolen ellers hos Knudsen. I 1946 var Dorthe pige hos dem, men i hvor mange år vides ikke. Der blev i hvert fald knyttet bånd til dem – for der blev aflagt besøg hos dem efter de var flyttet til Ansager.

Der skal ikke herske tvivl om, at der var gode bånd mellem lærerparret og mine bedsteforældre og givetvis mest til fru Knudsen, der har drukket mange kopper kaffe hos min bedstemor. Min far (Aage Kristoffersen) er med på et skolebillede da han var 4 år gammel. Jeg har ingen erindring om, at mine farbrødre og fastre har udtalt sig om lærer Knudsen. Min far har kun nævnt meget lidt: Han var ikke begejstret for ham – samt at han gjorde forskel på sine elever.

Dette sidste er bekræftet fra anden side – samt at han kunne være hårdhændet

1952-1956: Karl Andreas Sørensen født 1910 i Rønnovsholm skole i Vrejlev. Gift 1935 med Karen Klausen født 1907 i Vestervig. I 1956 flyttede de til Gladsaxe, hvor jeg besøgte dem 2 gange. To af børn fra Grætrup – Roland og Jonny børn af Edith og Peder (Fynbo) Nielsen havde tætte forbindelse til dem i København

Kilde: Jens Jacob Thommesen

1956-1958: Ulrik Bonnen, der flyttede til Vridsted. Han hustru Nanna Bonnen var lærer ved Junget skole

B6567- lokalhistorisk arkiv, Thorum

Udsnittet er taget fra en dilletantforestilling, hvor han var instruktør

Information 2019 – uddrag af nekrolog

Efter nogle år med forskellige lærerjob rundt omkring i Jylland slog familien sig ned i den lille by Vridsted syd for Skive. De byggede deres eget parcelhus med plads til de seks personer, som familien var vokset til.

Over de næste 60 år var Vridsted noget nær synonym med Ulrich Bonnén, og han med den.

Han var lærer på den lokale skole, engagerede sig i sognerådet, kommunalpolitik, børneværnet, tog initiativ til en ny sportshal i byen, lavede en kulturklub og var kirkesanger om søndagen.

1958-1966: Jens Erik Sigsgaard (1904-86) og Gerda Christensen (1911-60). Sønnen Erik Sigsgaard blev student 1956 fra Vestjydsk Gymnasium (VGT) i Tarm. Sammen med en bror læste han til lærer på Skive Seminarium. Når brødene over eftermiddag kom hjem underviste de interesserede børn i Engelsk ([Ove Gade](#)). Erik Sigsgaard blev omkring 1960 medlem af SF og senere af VS

B9809-lokalhistorisk, Arkiv, Udsnit fra et klassebillede

1966-1968: Ib Winther, der kom med til Thorum, men blev senere lærer i Jebjerg ([K.E. Jacobsen](#) og [Frits Kristoffersen](#))

Lærerpulten, der i 2014 er bevaret i skolen. Foto: Ivar Kristoffersen

Folketællinger

- FT 1930: Kirsten Marie Knudsen og Knud Hansen Knudsen, der som en selvfølge gik under navnet lærer Knudsen og fru Knudsen.
- FT 1925: Kirstine Marie Knudsen og Knud Hansen Knudsen
- FT 1921: Kirstine Marie Knudsen og Knud Hansen Knudsen
- FT 1916: Kirsten Marie Knudsen og Knud Hansen Knudsen
- FT 1911: Johanne Jensen og Karl Jensen
- FT 1906: Ane Otilia Munk og Marius Munk

B2441- lokalhistorisk arkiv, Thorum – skulle være fra 1917-18

Kb 1959

Til højre for skolen ses legepladsen, der i frikvartererne i stor udstrækning anvendtes til fodbold af drengene. Foran legepladsen ses stuehuset til Vejsmarkvej 14

Foto april 2014: Ivar Kristoffersen

Jeg vurderer, at cirka halvdelen af gymnastiksalen – længst til højre er revet ned. Mellem gymnastiksalen og de første 3 vinduer = skolestuen ses en lav bygning – her var indgangen til skolestuen.

Google - 2022

Grætrup Forskole – Vejsmarkvej 39

10d

0-0-0-0

Udstykket fra Vejsmarkvej 18

I 2014 udgør arealet på 10d 0.11 ha. Skolen er opført 1930

Skøder m.m.

- 04.08.1931: Junget-Thorum Kommune fra Søren Kr. Andersen for 400 kroner og vurdering på 700 kroner
- 04.11.1952: Junget-Thorum Kommune fra Maren Espersen på 11c fr 200 kroner
- 00.00.1962: Lærerbolig for Karen og Kristian Madsen
- Omk. 1970: Lærerbolig for Tove og Gert Nissen
- 12.10.1973: Vagn C. Tranberg, pastor emeritus og hustru Emma af kommunen
- xx.xx.20xx: ??? og som renoverer skolen ret kraftig

Lærerinder

1. Johanne Kellermann Langer, 1930—39, f. 24/11 1901 i Frederikshåb på Grønland. (Pastor Jens Christian L., sidst i Vorning-Kvorning-Hammershøj 1919—33, g. m. Ida Kellermann). Broder Axel Niels Ludvig K. L., 1941 spr. i Langå-Torup-Sdr. Vinge. Dim. La. 1928, 1/4 1929 v. i Kvorning, 1/11 1929 vli. i Lillelund sk., 1/6 1930 li. i Grætrup, 1/9 1939 i Ørslevunderskov.

Folketælling 1930

Navn: Johanne Langer **Alder:** 24-11 1901 **Status:** U **Stilling i familien:** - **Erhverv:** Lærerinde **Fødested:** Grønland

[B7058 – kortudsnit: Lokalhistorisk arkiv, Thorum](#)

2. Edith Sand (1939-48) født 1913 og flyttede til Alderslyst. Var en del syg ([Eva Poulsen](#))

[B991 – Sundsøre lokalhistorisk arkiv – ca. 1940](#)

3. Julie Kristensen (1948-50) født 1915 i Ryde sogn som lærerdatter. Flyttede til Fur og blev i 1954 gift med enkemand Christian Dalsgaard. Hun døde 2003 i en alder af 88 år og gravstenen er bevaret på Fur Kirkegård

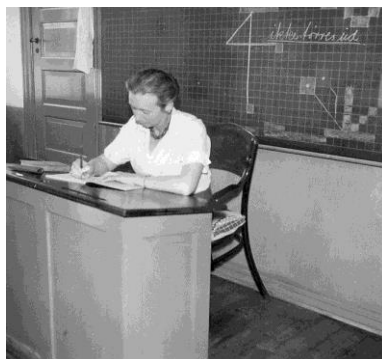

Privat eje: Kaja Jensen, Fur
Udsnit fra klassebillede

Fur Kirkegård. Foto: Karl Johan Thomsen

1950-1962: Valborg Thommesen født Olesen 1910 i Rødkærbro. Gift 1937 med tømrermester Peter Kusk Thommesen født 1902 i Levring. Efter Grætttrup blev hun lærer i Brårup, Skive.

Valborg Thommesen Kilde: Sønnen Jens Jacob Thommesen
Ifølge ham i en karakteristisk stilling – vippende på stolen

B12695 – Sundsøre Lokalhistorisk arkiv 1950-1961

Hun døde 1989

I 1954 havde Valborg Thommesen planer om at flytte til Ålestrup ([Jens Jacob Thommesen](#)), men der blev igangsat en underskriftindsamling om hun skulle blive. Hun blev. Efterfølgende gengives hendes kaldsbrev

Som jeg husker hende – havde hende i 3 år – var hun utrolig dygtig. Hun var for øvrig læsekammerat til min faster [Madsine Kristoffersen](#), hvilket betød at hun ofte så hen til min bedstemor Maren Kristoffersen, Vejsmarkvej 14

Etter derom sket indstilling af skolekommissionen for
Junget-Thorum kommune

har vi kaldet og beskikket lærerinde ved Ålestrup skole
fru Valborg Elvine Marie Thommesen, f. Olsen
 der er født den 27. februar 1910 og har indfødsret
 til lærerinde
 ved Grættrup skole
 fra den 1. april 1950 at regne med forpligtelse til at tiltræde em-
 bedet senest den 15. samme måned.

Det tilkendegives hende, at hun med trofasthed og nid-
 kærdhed skal opfylde sine tjenesteplichter, samvittighedsfuldt overholde de for
hendes tjenestestilling givne forskrifter og i sine forhold såvel i som uden-
 for tjenesten vise sig værdig til den agtelse og tillid, som hendes stilling
 kræver.

VIBORG AMTS SKOLEDIRREKTION, den 15. marts 1950.

Jens Jacob Thommesen *Madsine Kristoffersen*
George Kristoffersen *Helene Kristoffersen*

Kaldsbrev
 for lærerinde fru Valborg Elvine Marie Thommesen f. Olsen
 til embedet som lærerinde ved Grættrup skole

1962-1966: Karen Madsen og gift med Kristian Madsen. Flyttede til Durup, hvor hun blev lærer. (Frits Kristoffersen). Boede 2014i Feldborg, hvor til de flyttede for mange år siden. Kristian Madsen er død.

Privat eje: Jens Jacob Thommesen

Foto: Ivar Kristoffersen – maj 2014
Er under kraftig reovering 2021-22

Mulige elever ifølge folketællingen 1787

	Alder, år								Sum
	7	8	9	10	11	12	13	14	
Junget	1	1	1	4	1	4	3	5	20
Skammerg.		1				1			2
Skove	2				1		1		4
Grætrup	1	1	1	2			1	1	7
Brokholm					1			1	2
Møgelthorum	1	2		2	3	2	3	3	16
Hinnerup	2	1				3	1	1	8
Møjbæk	1	1		1					3
Ll. Thorum	1	1	1	5		1	2	3	14
Hegelund							1		1
<u>Ruseng</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	-	-	-	-	-	-	<u>2</u>
Sum	10	9	3	14	6	11	12	14	79

Bemærkninger

- * Tallene omfatter både børn i hustanden – samt karle og tjenestepiger
- * Der er nævnt 8 årgange, men hvis skoleåret også i 1787 var april-april, og eleverne blev delt efter 1 juli – så skal ”alder 7” og ”alder 14” halveres, hvilket mulige elever i stedet er 67
- * Hvis og hvis eleverne gik i skole 3 dage om ugen skulle der være 11 elever pr. skoledag ???.
- * Skolebygningen på Præstegårdsbakken 16 var på 5 fag – svarende til ca. 10 meter i længden
- * Jeg kender ikke kravet til undervisningen i 1787
- * Afstanden til Præstegårdsbakken 16 og fra
  - Fjordvejen 43 er 5.2 km
  - Floutrupvej 43 er 2.3 km

- Fur Landevej 69 er 3.1 km
- Ll.Thorumvej 27 er 5.0 km
- Vejsmarkvej 17 er 4.2 km

Der kan være nogle stikveje, som jeg ikke kender – så det kan være kortere

Ud fra skolebilleder kan for senere år angives antallet af elever

Grættrup	1918-19	60 elever
Junget	1913-14	40 elever
Thorum	1928	65 elever
I alt		165 elever

Grættrup	1946	58 elever
Junget	1950	47 elever
Thorum	1947-48	59 elever
I alt		164 elever

Undervisning i Grættrup

1913-1930:

Kun lærer Knudsen og d.v.s. undervisning af 7 årgange og d.v.s. 8-9 elever pr. årgang.

Fra 1930:

Forskolen:	1. klasse
	2.+3. klasse
Hovedskolen:	4.+5. klasse
	6.+7. klasse

Ud fra skolebilleder:

1940: Forskolen	11 elever og givetvis kun 1 årgange = 1. klasse
1950-51: Forskolen	11 elever – selv en del af de 11
1953-54: Forskolen	2.+3. klasse = 15 elever
1953-54: Hovedskolen	4. klasse = 12 elever og 5. klasse = 10 elever
1955-56: Hovedskolen	4.+5. klasse = 14 elever
1963-64: Hovedskolen	4.-7.klasse i alt 29 elever eller 7 pr. årgang

Undervisningstimer og undervisning:

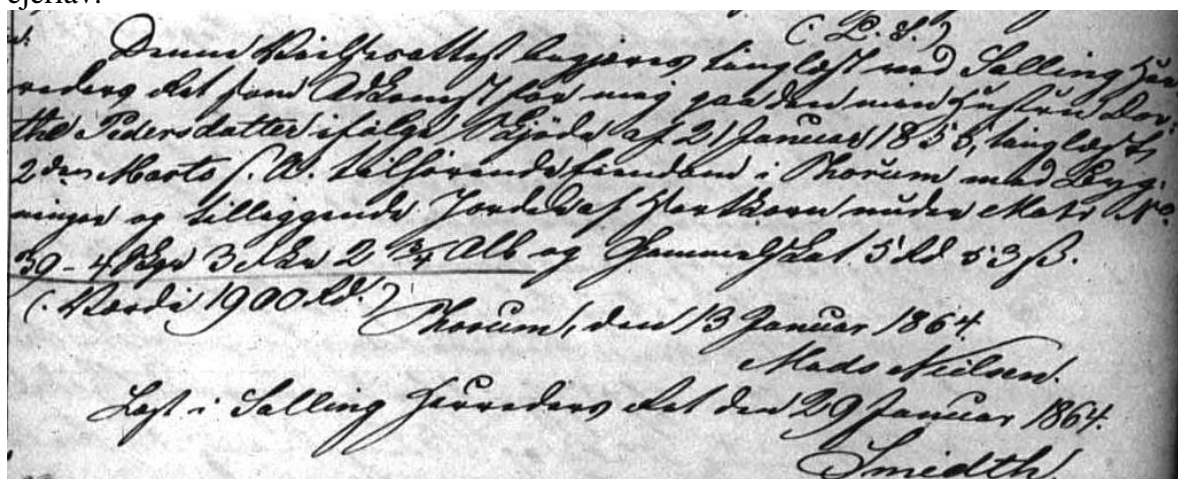
Hvor mange timer pr. dag vi havde i forskolen har jeg ingen erindringer om. Vi skulle lære at skrive (=formskrift), havde bibelhistorie og givetvis dansk, regning og danmarkshistorie[?]. Jeg erindrer, at fru Thomsen også forsøgte at lære os at strikke – også drengene.

I hovedskolen gik vi 3 dage og med 4 timer før middag – en times middagspause og givetvis 2 timer over middag. Erindrer ikke om vi havde fuld timeantal om lørdagen. Undervisningen var dansk, regning, bibelhistorie, danmarkshistorie og geografi ([ifølge min bror Niels Kristoffersen](#)). I dansk havde vi også diktat.

Hvis vi havde fuld timeantal om lørdagen havde læreren 36 undervisningstimer om ugen

Thorum skole 1864-1910

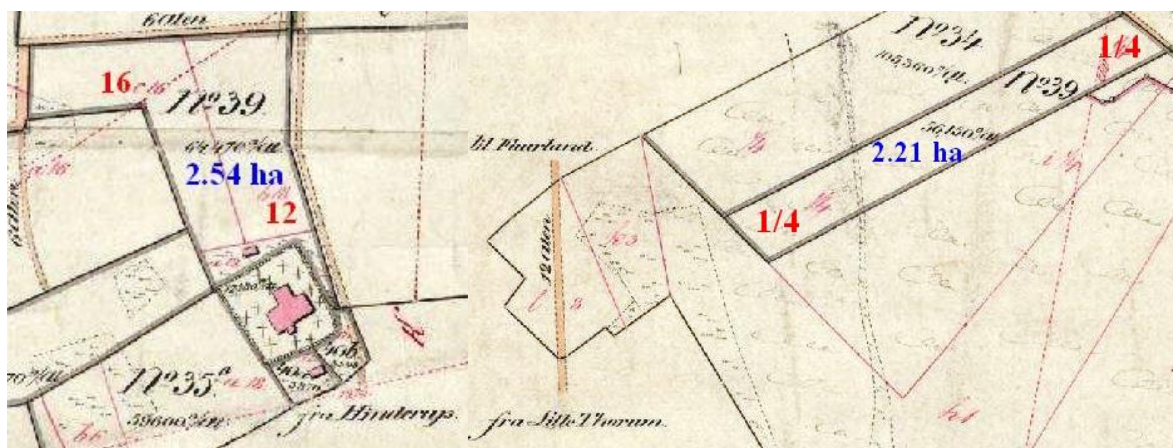
Den 13. januar 1864 underskriver kommunen købt af matrikel 39 under Møgelthorum ejerlav.

Det samlede hartkorn udgør 0.62 tønder hartkorn og i alt 4.75 hektar

Prisen var 1900 rigsdaler. I 1860-71 var prisen på en stud 72 rigsdaler. De 1900 rigsdaler svarer således til værdien af 26 studer.

Arealerne er placeret 2 steder: I Thorum Kirkeby og det i 2022 svarer til Sølvvej 7 og ca. 3½ km til det, der 2022 svarer til Sverrig 2/Skivevej 58.

Med røde tal er angivet jordens dyrkningsværdi/bonitet på en skala fra 0 til 24 og hvor 24 er max. Tallene 12-16 markerer, at det er jord af megen høj dyrkningsværdi, mens ¼ markerer, at det er hedearealer.

En nærmere analyse af hartkorn hørende til de 2.54 ha henholdsvis 2.21 ha viser følgende:

2.54 ha: 0.54 tdr. hartkorn og dermed knap 5 hektar pr. tdr. hartkorn

2.21 ha: 0.08 tdr. hartkorn og dermed 27½ hektar pr. tdr. hartkorn

D.v.s. stor forskel i dyrkningsværdi/bonitet

Hvornår engarealerne er solgt fra er ikke fundet, men givetvis ret hurtigt efter 1864 – jvnf. de 3½ km fra skolen.

Ifølge folketællingerne 1770, 1880, 1890 og 1901 er der kun én lærer og altså ingen 2. lærer og d.v.s. at læreren stod alene med hele undervisningen. Hvordan undervisningen gik op i en enhed for 7 årgange er ikke fundet.

I 1911 bliver skolen solgt til Andreas Mølgaard, der sælger den 1966 til Laura og Arne Jørgensen

Der har været kontakt til følgende:

[Hans Peter Vestergaard Andersen](#) født 1939 har fortalt, at Andreas Mølgaard var biavler og kørte rundt med hestevogn og honning. Mente ikke, der var køer på ejendommen

[Kristian Agersnap Larsen](#) født 1939 og boede i stuehuset omkring 1963 – idet der var 2 lejligheder her. Jorden var lejet ud. I bygningen vinkelret på landevejen var der længst væk en lade, evt. grisesti og kobås/hestebås. Desuden havde Andreas Mølgaard et større værksted.

[Helga Jørgensen gift Kristensen](#) og datter af Laura og Arne Jørgensen fortæller, at de renoverede bygningerne kraftig efter, at de overtog det i 1966. I bygningen vinkelret på vejen var der indgang til skolestuen og efter døren var givetvis en stald.

Skoleforhold og undervisning

Område	Periode	Elever ¹⁾	Klasseværelse	Klasseværelse
Grætrup, Junget, Thorum	1740-1863	1787= 67	1	
Grætrup – Junget	1863-1896		1	
Thorum	1863-1910		1	
Grætrup	1896-1930	1918/19 = 60	1	
Junget	1896-1946	1913/14 = 40	1	
Thorum	1910-1946	1928 = 65		2
Grætrup ²⁾	1930-	1946 = 58		2
Junget	1946-	1946 = 47		2
Thorum	1910-	1928 = 65		2

¹⁾ 1787 ifølge folketælling og øvrige fra skolebilleder

²⁾ 2 skoler (forskole og hovedskole)

Andenlærer og lærerinder

Område	Andenlærer	Lærerinder
Grætrup, Junget, Thorum	1827-1864	
Grætrup		1930-1966
Junget		1943-1966
Thorum		1911-1966

Bemærkninger:

- * Hvordan førstelæreren og andenlæreren har delt undervisningen imellem sig har jeg ikke fundet
- * Fra 1864 har der kun været en lærer og han skulle klare undervisningen alene indtil, der er kommet lærerinder

Med hensyn til skoledage og undervisning er det ikke lykkedes at finde noget angående skolerne i Junget-Thorum kommune. I stedet er søgt oplysninger via google og håber, at det også har relevans for skolerne i Junget-Thorum

Landsbyskolen 1700-tallet (*Anne Katrine Gjerløff*)

I 1736 fik den ”tilvoksende ungdom” pligt til at blive konfirmeret. I konfirmationsforordningen stod, at man for at kunne antages til konfirmation, først skulle have været holdt til skole eller i det mindste være blevet undervist om religionen af klokkeren eller et andet “bekvemmt menneske”. Denne forordning blev fulgt op af en skolelov i 1739, der gav landets degne pligt til at holde skole.

Eleverne skulle først og fremmest lære deres børnelærdom, dvs. den grundlæggende kristendom. For at kunne dette skulle de dog først lære at læse. Derfor var en del af eleverne i skolen næsten altid i gang med at øve sig i læsning og sad med Luthers lille katekismus og prøvede efter bedste evne. De yngste, der kun var nået til bogstaverne, begyndte med en ABC, men ofte kunne eleverne alfabetet, før de kom i skole. Det lærte de derhjemme af forældre, bedsteforældre eller ældre søskende.

At sende børn i skole i en tidlig alder kunne også være en god investering. Når børnene var i skolen, gik de ikke i vejen for vigtigt arbejde derhjemme, og det var således ikke usædvanligt, at børn begyndte i skolen i fire-femårsalderen. **Kristendom og fromhed**

Det var især de små elever op til 8 år, og de store fra 14 og op, der skulle konfirmeres, som mødte med størst flid i skolen. Navnlig den mellemste aldersgruppe fra 8 til konfirmationsalder kunne udeblive i månedsvis, for i denne aldersgruppe var der brug for børnenes arbejdskraft på gårdene og i fiskeriet. Når et barn havde lært at læse og indøvet de grundlæggende religionsfærdigheder, kunne det nøjes med at komme i skolen engang imellem for at repetere, for så at intensivere skolegangen op til konfirmationen. Et barn kunne nemlig først blive konfirmeret, når præsten mente, at kundskaberne i læsning og kristendom var solide nok.

Bortset fra indskrivningspenge var den basale undervisning gratis. Bøger skulle forældrene dog betale, men fattige børn kunne låne bøger i skolen. Hvis forældrene ønskede, at deres børn også skulle lære at skrive og regne, måtte de betale læreren et beløb hver uge for denne ekstra undervisning.

Den almindelige landsbyskole havde én lærer til samtlige elever, og der var ingen klassedeling. Skolerne kunne have over 100 elever, så skoleholderne var nok glade for, at alle elever ikke mødte i skole hver dag alle sammen. Eleverne kom i skole, når det passede ind i deres andre gøremål, og så kløede de på med undervisningen dér, hvor de hver især var nået, og læste højt for sig selv. Læreren overhørte hver enkelt efter tur. Der var altså tale om en form for individuel vejledning, snarere end kollektiv instruktion.

Denne skoleform passede godt til et samfund, hvor det vigtigste læringsmål var kristendom og fromhed, og hvor børnene naturligt var en vigtig del af arbejdskraften.

Almueskolen efter 1814-loven (Kilde: [Danmarkshistorien.dk/Aarhus Universitet](http://Danmarkshistorien.dk/Aarhus%20Universitet)).

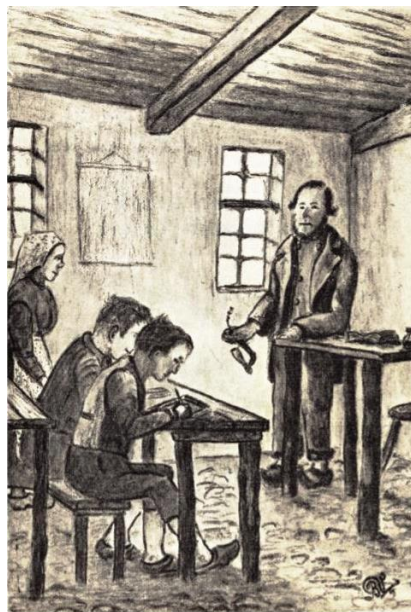
Uddrag af 1814-loven:

1814-loven, som omfattede almueskolerne på landet, var et kompromis mellem reformivrige oplysningsmænd og religiøs konservatisme, som udgjorde de to poler i den skolekommission, som blev nedsat i 1789. På den ene side skulle eleverne have fag, hvis hensigt var erhvervsrettet i forhold til bønderbørnenes virkelighed, såsom læsning, skrivning og regning, på den anden side indtog religionsundervisningen en meget central plads i loven. I forarbejdet til loven havde den nytteorienterede del af undervisningen som regning og skrivning indtaget en markant stærkere stilling, end det fremgik af den endelige lov, hvor den religiøse og standsopretholdende tænknings medvind efter 1800 kom til udtryk. Samtidig skulle eleverne også gives indføring i fædrelandets historie for at påvirke deres sindelag og udrydde fordomme, hvilket i praksis gik ud på at indgyde helstatspatriotisme og kongetroskab. Dette sigte med historieundervisningen, der indtil 1840'erne havde en meget ringe plads i undervisningen, skulle dog ændre sig til et nationalt sigte med vægt på fortællingen om det danske folks historie fra oldtiden og frem. Historieundervisningen blev tillagt betydning for skoleelevernes nationale identitetsdannelse, uden at faget dog nødvendigvis fyldte meget på skoleskemaet.

Skolen var syvårig, den var gratis, og børnene gik der fra de var syv år gamle, til de blev konfirmeret som fjortenårige. Skolegangen var indrettet med skolegang hver anden dag pga. de praktiske forhold, der gjorde sig gældende for bønderbørn, der også skulle hjælpe til derhjemme. Disciplinen var streng og straffene ofte hårde og korporlige. Pædagogisk var der tale om udenadslære, overhøring og elevernes indbyrdes undervisning som supplement til den ene lærer, der ofte stod med 30 elever eller flere. Effekt havde undervisningen dog. Man regner med, at stort set hele befolkningen i kongeriget Danmark kunne læse i 1830'erne.

Lærerne

Undervisningen blev efterhånden varetaget af seminarieuddannede lærere. Blaagaards Seminarium i København var som det første seminarium blevet grundlagt i 1791, men det kunne langt fra opfylde behovet for lærere. Præstegårdsseminarier, hvor lærerundervisningen blev forestået af den lokale sognepræst, blev derfor en alternativ vej til lærergerningen. Uanset lærernes seminariebaggrund var de ofte kun nødtørftigt uddannede uden videre pædagogiske færdigheder. I 1857 gennemførtes der forbedringer, som sigtede på at hæve lærernes faglige og pædagogiske niveau. Uddannelsen skulle vare tre år og veksle mellem teori og praktisk skolearbejde på en skole tilknyttet seminariet. Litteraturfag, naturfag og matematik blev indført som nye fag. Endvidere blev der omkring 1860 indrettet en eksamen for vordende lærerinder, og det banede vejen for kvinders ansættelse i det danske skolesystem.

Viborg Amts Degne- og Skolehistorie - 1957

Kilde: Skolemuseet.herning.dk

Førstelæreren

Førstelæreren var typisk uddannet som lærer. Da lønnen var beskednen, var det ofte således, at eleverne bragte gaver med til læreren omkring højtiderne.

Da de fleste af børnene kom fra omegnens gårde, bestod gaverne typisk af markafgrøder, en flæskesteg og lignende. Førstelæreren kunne også selv supplere sin indtægt, idet det ofte var sådan, at han havde et lille markstykke til rådighed omkring skolen. Der kunne han så dyrke forskellige afgrøder til sin families brug.

Det var også almindeligt, at førstelæreren var degn (medhjælper for præsten) i den nærliggende kirke i forbindelse med de forskellige kirkelige handlinger. Det gav en lille ekstraskilling til den sparsomme løn.

Skoledagen

Skoledagen kunne være organiseret på to forskellige måder. Enten gik eleverne fra 1.-3. klasse sammen i skole om formiddagen, og 4.-6. klasse sammen over middag om eftermiddagen.- En anden måde var, at de små gik i skole mandag, onsdag og fredag, mens de store gik i skole om tirsdagen, torsdagen og lørdagen. I årets løb var det i orden at forsømme skolen, hvis der var brug for børnenes hjælp hjemme på gårdene. I den periode, hvor markerne skulle høstes, kunne børnene have fri fra skole i flere uger for at hjælpe derhjemme.

Skolens fag

Hovedfagene i skolen var dansk og regning, religion og historie. På de fleste skoler var der ikke nogen gymnastiksal. Derfor praktiserede man især i vinterhalvåret skolestuegymnastik. Det betød, at man i korte perioder afbrød undervisningen til fordel for nogle enkle gymnastikøvelser, som kunne udføres på og omkring skolepultene. I sommerhalvåret udførte man gymnastikøvelser på særlige gymnastikredskaber, der var placeret udenfor skolestuen.

